



Ministarstvo
znanosti i
obrazovanja

PREPORUKE ZA RAD S DJECOM RANE I PREDŠKOLSKE DOBI U DJEČJEM VRTIĆU

od 25. svibnja 2020.





REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA
mzo.gov.hr

Preporuke za rad s djecom rane i predškolske dobi u dječjim vrtićima

(najraniji rok primjene: 25. svibnja 2020.)

Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 21. svibnja 2020.

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. PREPORUKE ZA OSNIVAČE I RAVNATELJE DJEČJIH VRTIĆA.....	4
Upisi u dječje vrtiće, program predškole i upisi u I. razred osnovne škole	5
3. PREPORUKE ZA DJEČJE VRTIĆE	5
Boravak u dječjem vrtiću.....	5
Prostor u dječjem vrtiću.....	6
Pribor za jelo	6
Didaktička oprema i igračke.....	6
4. PREPORUKE ZA PRIHVAT I SKRB DJECE.....	7
Ulazak u dječji vrtić.....	7
Dječja oprema i igračke.....	7
5. PREPORUKE ZA RODITELJE.....	7
6. RAVNATELJI I ORGANIZACIJA RADA	8
7. REFERENCIJE.....	11

UVOD

Na temelju [zaključka Vlade Republike Hrvatske od 23. travnja 2020.](#) otvorili su se dječji vrtići za određene skupine djece rane i predškolske dobi (u daljnjem tekstu: djece), uz primjenu preporuka Hrvatskoga zavoda za javno zdravstvo (HZJZ) od 11. svibnja 2020. Naime, u trenutku kad se obnavljaju gospodarske aktivnosti očekuje se da će roditelji početi raditi izvan kuće pa je u skladu s time potrebno uspostavljati određene funkcije odgojno-obrazovnog sustava. Omogućiti djeci povratak u dječje vrtiće i time im omogućiti nastavak uobičajenoga odgojno-obrazovnog rada također je vid oporavljanja situacije u kojoj smo se našli.

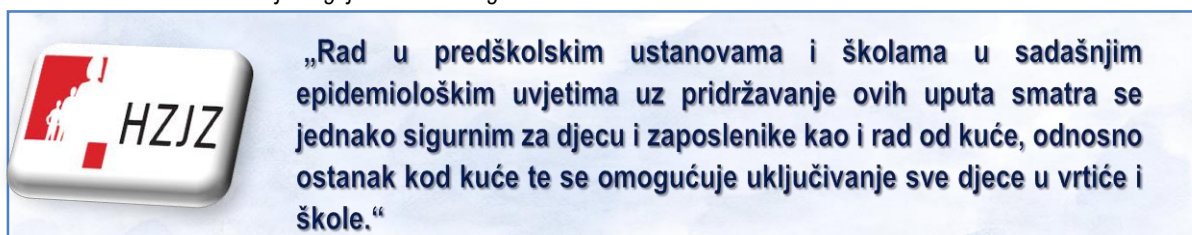
Ističemo da je najvažniji cilj briga o cjelovitome razvoju i dobrobiti djeteta. Dolazak djece u dječje vrtiće i susret s vršnjacima, odgojiteljima i stručnim suradnicima pomaže socijalizaciji i emocionalnome razvoju.

Nakon prvoga dijela uputa koje su uključivale restriktivne mjere uključivanja djece u dječje vrtiće, HZJZ objavio je nove [Upute za sprječavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 vezano za rad predškolskih ustanova i razrednu nastavu od 1. do 4. razreda te posebne razredne odjele i rad s djecom s teškoćama koje imaju pomoćnika u nastavi](#) (u daljnjem tekstu: [Upute HZJZ-a](#)).

Tijekom prva dva tjedna odgojno-obrazovnog rada u dječjim vrtićima (11. svibnja – 20. svibnja) pratio se proces s pedagoškog, ali i epidemiološkog stajališta te su izrađene nove [Upute HZJZ-a](#), a na temelju toga i ove *Preporuke*. Nove [Upute HZJZ-a](#) i *Preporuke MZO-a* primjenjivat će se od 25. svibnja. I dalje je odvajanje jedne odgojno-obrazovne skupine od druge ključno za osiguravanje sigurnosti djece.

Epidemiolozi su napisali da su dječji vrtići sigurni za djecu i zaposlenike (slika 1.).

Slika 1. Održavanje odgojno-obrazovnog rada




Najvažnije promjene u [Uputama HZJZ-a](#) navedene su u daljnjem tekstu (slika 2.).

Dječji vrtići trebaju organizirati rad u skladu s novim propisanim uvjetima:

1. Preporučeno je održavanje fizičke udaljenosti od 1,5 metra, iz čega proizlazi da u prosječnoj prostoriji može biti od 15-ero do 20-ero djece.
2. Ako je u odgojno-obrazovnoj skupini više djece od preporučenog broja, ravnatelj organizira rad u većoj prostoriji ili dijeli odgojno-obrazovnu skupinu u dvije i pritom se savjetuje s lokalnim stožerom civilne zaštite.
3. Roditelji ne potpisuju izjave i dovode djecu u dječji vrtić bez obzira na svoj radni status.
4. Svaka odgojno-obrazovna skupina boravi u jednoj prostoriji.

5. Odgojitelj s djecom provodi što više vremena na otvorenome.
6. Dječji vrtići su otvoreni za svu djecu od ponedjeljka, 25. svibnja, ali moguće je i naknadno uključivanje u već uspostavljene odgojno-obrazovne skupine.

Slika 2. Mogućnost održavanja odgojno-obrazovnoga rada



Od ponedjeljka, 25. svibnja 2020., svi roditelji mogu dovesti djecu u dječje vrtiće. Oni roditelji koji još uvijek imaju objektivne ili subjektivne razloge zbog kojih djecu ne žele dovesti do 25. svibnja u dječji vrtić, mogu i naknadno uključiti dijete u odgojno-obrazovnu skupinu.


PREPORUKE ZA OSNIVAČE I RAVNATELJE DJEČJIH VRTIĆA

Preporučujemo osnivačima da obavijesti o radu dječjih vrtića objave na svojim mrežnim stranicama, mrežnim stranicama dječjih vrtića, ali i lokalnih medija.


Ravnatelji, odgojitelji i stručni suradnici dužni su omogućiti roditeljima/skrbnicima (u daljnjem tekstu: roditelj) uključivanje njihove djece u dječji vrtić u skladu s [Uputama HZJZ-a](#) i ovim *Preporukama*.

Sukladno [Uputama HZJZ-a](#) rad u predškolskim ustanovama u sadašnjim epidemiološkim uvjetima uz pridržavanje ovih uputa smatra se jednako sigurnim za djecu i zaposlenike kao i rad od kuće, odnosno ostanak kod kuće te se **omogućuje uključivanje sve djece u vrtiće osim djece sa zdravstvenim teškoćama** (slika 3.).

Slika 3. Djeca koja se ne mogu uključiti u dječji vrtić



U dječji vrtić ne može se dovesti dijete koje ima povišenu tjelesnu temperaturu ili znakove drugih zaraznih bolesti.



Roditelji djece s povišenom temperaturom telefonom se javljaju ravnatelju ustanove i izabranom pedijatru/liječniku obiteljske medicine radi odluke o testiranju i liječenju djeteta.

Upisi u dječje vrtiće, program predškole i upisi u I. razred osnovne škole

U velikom broju dječjih vrtića u tijeku su upisi u dječje vrtiće te se kao dio upisa provode inicijalni razgovori s roditeljima i djecom. Inicijalni razgovori mogu se obaviti uz pridržavanje socijalne distance, kao i ostaloga iz [Uputa HZJZ-a](#).

Osnivači su prema Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju već osigurali uvjete za uključivanje u program predškole za djecu koja će od jeseni krenuti u prvi razred osnovne škole u ovoj godini. Djeci koja su u dječjim vrtićima ili osnovnim školama započela svoje sudjelovanje u **obveznome programu predškole mora se omogućiti završetak njegove realizacije do 31. svibnja**.

Preporučujemo osnivačima i odgojno-obrazovnim radnicima dječjih vrtića da je sukladno mišljenju Hrvatskoga zavoda za javno zdravstvo (KLASA: 501-05/20-15-2, URBROJ: 381-15-150-20-147, od 18. svibnja 2020. godine), zbog aktualno povoljne epidemiološke situacije, **moгуće nastaviti aktivnosti vezano uz utvrđivanje psihofizičkog stanja djeteta i u školskim ustanovama**, s tim da su škole dužne pridržavati se odgovarajućih mjera i *Uputa HZJZ-a* te će škole obavijestiti roditelje o terminima njihova dolaska s djetetom na utvrđivanje psihofizičkog stanja djeteta.



Ujedno ističemo da se očekuje donošenje *Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o postupku utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta, učenika te sastavu stručnih povjerenstava* kojim će se produžiti rokovi za provođenje postupka upisa u I. razred. Nadalje, navedenim *Pravilnikom*, u slučaju da Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske, odnosno stožer civilne zaštite nadležan za pojedino područje, ocijeni nepovoljnom epidemiološku situaciju zbog koje **nije moguće provesti postupak utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta u školi**, taj postupak moći će se provesti i **na daljinu** prema dogovoru roditelja i Povjerenstva, uz razmatranje posebnih okolnosti svakog pojedinog slučaja.

PREPORUKE ZA DJEČJE VRTIĆE

Obavijest o radu potrebno je staviti na mrežne stranice dječjega vrtića i oglasiti na način koji omogućuje komunikaciju sa svakim pojedinim roditeljem.

Boravak u dječjem vrtiću

Boravak u vrtićima preporučljivo je organizirati na sljedeći način:

-  uključivanje približno između 15-ero i 20-ero djece po odgojno-obrazovnoj skupini (što ne znači da je 20-ero djece maksimalan broj po odgojno-obrazovnoj skupini);
-  ako je riječ o većoj skupini djece, treba razmotriti mogućnost organiziranja rada u odgovarajućoj prostoriji veće površine, kao i mogućnost razdvajanja djece u dvije skupine ili osnivanje nove skupine jer je potrebno omogućiti uključivanje sve djece; za pomoć u rješavanju specifičnih organizacijskih pitanja pojedinih okruženja ustanova se treba javiti nadležnome Stožeru civilne zaštite;

- ✚ koliko je moguće smanjiti fizički kontakt (bliski kontakt) djece iz jedne odgojno-obrazovne skupine s drugom djecom, roditeljima/starateljima druge djece i drugim djelatnicima ustanove;
- ✚ svaka odgojno-obrazovna skupina boravi u jednoj prostoriji;
- ✚ odgojitelj s djecom provodi što je više moguće vremena na otvorenome;
- ✚ krevetići za dnevni odmor djece i stolovi za jelo razmiču se tako da djeca leže, odnosno sjede na što većoj udaljenosti u prostoriji (po mogućnosti razmak od približno 1,5 m), ali opet tako da sva djeca budu uključena u ustanovu.

Prostor u dječjem vrtiću

U Uputama HZJZ-a su i značajke prostorija u kojima boravi jedna odgojno-obrazovna grupa :

1. Prostorija što veće površine i visine, prozračna i osunčana (odgovarajući izvor dnevnog svjetla).
2. Prostorija je vratima odvojena od prostorija u kojima borave druge skupine.
3. Prostorija se može dobro provjetriti vanjskim zrakom.
4. Prehranu je moguće organizirati u blagovaonici sukladno Uputama ili ju je moguće organizirati u prostoriji u kojoj borave djeca na način da se hrana unaprijed podijeli u porcije.
5. Izbjegavati ulazak drugih osoba u prostoriju sve dok djeca borave u njoj (npr. zbog čišćenja, popravka ili donošenja hrane).
6. Prolazak kroz zajedničke prostorije treba skratiti na minimum.
7. Korištenje toaleta treba organizirati tako da se pojedino dijete drži na udaljenosti koliko je moguće od djece iz drugih odgojno-obrazovnih skupina.
8. Potrebno poticati djecu na redovito pranje ruku tekućom vodom i sapunom, posebno nakon korištenja toaleta.

Pribor za jelo

Izbjegavati dijeljenje čaša, šalica, posuđa i pribora za jelo s drugim osobama.

Didaktička oprema i igračke

U planiranju didaktičke opreme treba dati prednost opremi glatkih, tvrdih površina koje se lako peru deterdžentom i vodom. Zabranjeno je više puta (više nego jednom) koristiti materijale kao što su kinetički pijesak, glina, kukuruz, riža i sl. te sve igračke koje se ne mogu oprati deterdžentom (deterdžent za suđe) i vodom te osušiti na zraku. Ako je ikako moguće, potrebno je izložiti didaktičku opremu i igračke da se osuše na suncu. Prati i sušiti igračke potrebno je, ako je moguće, na kraju svakoga radnog dana posebno za skupine djece koja su sukladno razvojnoj dobi sklona stavljati predmete u usta.

PREPORUKE ZA PRIHVAT I SKRB DJECE

U dječjem vrtiću djeca su najmlađe dobi (od 6 mjeseci do polaska u školu). Nakon više mjeseci boravka u svom domu sigurno je da jedva čekaju društvo svojih vršnjaka, ali u ovom trenutku važno je nastojati smanjiti bliske kontakte djece međusobno te održavati socijalnu distancu među djecom koliko je to moguće.

Ulazak u dječji vrtić

Do daljnjeg su zabranjeni svi posjeti vrtića (primjerice kazališne predstave i sl.). Neophodno je osigurati protok/dolazak što manjeg broja osoba, kako na ulazu u vrtić tako i u unutarnjim prostorima ustanove.

Kada dovode djecu u vrtić, preporučuje se koliko je moguće da **roditelji** ili druge osobe u pratnji djeteta izbjegavaju ulaziti u ustanovu. Ispred ulaza u ustanovu, kod ulaska i izlaska iz ustanove te u ustanovi, svim osobama savjetuje se da drže međusobni razmak (1,5 m). Međusobni razmak ne trebaju držati osobe iz istog kućanstva. U pratnji jednog djeteta vrtićke dobi uvijek je samo jedna odrasla osoba.

Dijete ulazi tako da odlazi do garderobe, obuva papuče, skida jaknu te pere ruke sapunom i vodom prije ulaska u skupinu.

Dječja oprema i igračke

Ako je to moguće organizirati, **roditelj** donosi i odnosi u dječji vrtić obilježeni ruksak s opremom isključivo petkom (posljednji radni dan u tjednu) kada dolazi po dijete. **Odgojitelj** preuzima i vraća ruksak roditelju ispred ulaznih vrata. Odgojitelj odlaže ruksak u vrtiću te ruksak stoji nekorišten tijekom vikenda i počinje se koristiti tek nakon pauze od 48 sati do 72 sata.

PREPORUKE ZA RODITELJE

Roditelji su dužni pažljivo pročitati nove [Upute HZJZ-a](#) kako bi uočili važne promjene u pristupu. Posebice jer je sad omogućeno da u dječji vrtić dođu sva djeca. Naime, na samom početku *Uputa* koje su izradili stručnjaci (epidemiolozi, pedijatri, liječnici školske medicine, znanstvenici i drugi stručnjaci) stoji:

„Rad u predškolskim ustanovama i školama u sadašnjim epidemiološkim uvjetima uz poštovanje ovih uputa smatra se jednako sigurnim za djecu i zaposlenike kao i rad od kuće, odnosno ostanak kod kuće te se omogućuje uključivanje sve djece u vrtiće i škole.“

I dalje je potrebno koliko je moguće smanjiti fizički kontakt (bliski kontakt) djece iz jedne odgojno-obrazovne skupine s drugom djecom, roditeljima druge djece i drugim djelatnicima ustanove pa roditelji ne ulaze u dječji vrtić.

Važno je da roditelji i djelatnici budu upoznati s [Uputama HZJZ-a](#) i *Preporukama MZO-a*. Telefonom ili na drugi primjeren način Uprava dječjeg vrtića (ravnatelj, odgojitelj, stručni suradnik) obavještava roditelje o sljedećem:

- ✚ da ne dolaze u pratnji djeteta ako imaju simptome respiratorne bolesti (povišena tjelesna temperatura, kašalj, teškoće u disanju, poremećaj osjeta njuha i okusa), ako im je izrečena mjera samoizolacije ili ako imaju saznanja da su zaraženi virusom COVID-19,
- ✚ da ne dovode dijete u ustanovu ako dijete ima simptome respiratorne bolesti (povišena tjelesna temperatura, kašalj, teškoće u disanju, poremećaj osjeta njuha i okusa), ako ima izrečenu mjeru samoizolacije ili ako je dijete zaraženo virusom COVID-19.

Roditelji su dužni izmjeriti tjelesnu temperaturu djetetu svakoga dana prije dolaska u vrtić te u slučaju povišene tjelesne temperature ne smiju dovoditi dijete u vrtić, već se javljaju telefonom ravnatelju i izabranom pedijatru radi odluke o testiranju i liječenju djeteta. Djeca sa znakovima drugih zaraznih bolesti također ne dolaze u ustanovu.

Roditelje treba obavijestiti o svim njihovim obvezama vezano uz dovođenje i odvođenje djece u dječji vrtić te mjerama sigurnosti kojih se moraju pridržavati (*slika 4.*).

Slika 4. Mogućnosti uključivanja u dječji vrtić



Ako djeca razviju simptome bolesti izazvane virusom COVID-19 tijekom boravka u ustanovi, odgojitelji odmah obavještavaju roditelje koji u najkraćem roku trebaju doći po dijete.

Roditelji ne ulaze u vrtić osim u krajnjoj nuždi, već dolaze do ulaza pri čemu zadržavaju distancu od najmanje 1,5 metra u odnosu na druge roditelje i djecu.

- ✚ U pratnji jednog djeteta vrtičke dobi uvijek je samo jedna odrasla osoba.
- ✚ Roditelji se ne okupljaju na ulazu.
- ✚ Roditelji imaju pravo naknadnog uključivanja djeteta u vrtić.
- ✚ Roditelj treba proučiti [Upute HZJZ-a](#) u cjelini.
- ✚ Roditelji su značajna karika u krugu povjerenja za odgojno-obrazovni rad, ali i za potporu djetetu u općem razvoju, usvajanju vrijednosti i odgoja u cjelini.

RAVNATELJI I ORGANIZACIJA RADA

Za razliku od procesa otvaranja razredne nastave 11. svibnja 2020., sada se **od roditelja ne traže izjave** o prihvatanju uvjeta dolaska djece u dječji vrtić.

Osim organizacije odgojno-obrazovnoga rada, ravnatelj omogućuje i organizira rad odgojno-obrazovnih radnika i ostalih službi u vrtiću sukladno svim higijensko-epidemiološkim [Uputama HZJZ-a](#),

[sigurnosno-zaštitnim programima vrtića](#) i *Preporukama MZO-a* te Programu zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima.

U međuvremenu je **prestala vrijediti odluka Vlade o radu od kuće** te se **djelatnici raspoređuju na poslove u dječjem vrtiću**. Stoga je potrebno održati sastanke, po mogućnosti virtualne ako nije moguće organizirati sastanak poštujući socijalnu distancu, s odgojiteljima i ostalim zaposlenicima da se raspravi provedbeni plan i definiraju obveze.

Sukladno Uputama HZJZ-a: „Djelatnike s kroničnim bolestima, koji možebitno predstavljaju veći rizik za razvoj težih oblika bolesti COVID-19 (djelatnici s respiratornim, kardiovaskularnim, malignim bolestima, dijabetesom, imunodeficijencijama), potrebno je, ako je moguće, rasporediti na što više aktivnosti koje ne zahtijevaju učestali kontakt s drugim osoba. U svim neizbježnim aktivnostima koje zahtijevaju češći kontakt s drugim osobama neophodno je omogućiti fizičku distancu koliko to uvjeti omogućuju te nošenje maske. Za ostale djelatnike maska nije obvezna.”

Molimo ravnatelje da:

- ✚ osiguraju prihvata djece na ulazima u dječji vrtić prema utvrđenome rasporedu;
- ✚ omogućite naknadno uključivanje djece u odgojno-obrazovne skupine;
- ✚ na početku odgojno-obrazovnog procesa na jednostavan i djeci razumljiv način objasniti važna pravila o higijeni i ponašanju u odgojno-obrazovnoj skupini;
- ✚ osiguraju redovito pranje ruku i redovitu nabavu sredstava za dezinfekciju i čišćenje, materijalnim sredstvima koje osigurava osnivač i preko lokalnih stožera, ako je potrebno;
- ✚ vježbaju s djecom dok se kreću, dijeli hrana, izlaze na dvorište i na igrališta;
- ✚ preporučujemo i vježbe evakuacije u slučaju potresa;
- ✚ osiguraju stručnim suradnicima rad s odgojiteljima i djecom, posebno onima s teškoćama i darovitom djecom, ali i uočavanje potreba ostalih podzastupljenih i ranjivih skupina;
- ✚ osiguraju provjetravanje i čišćenje prostora koje obavljaju spremači;
- ✚ provjere jesu li osigurana materijalna sredstva za rad, materijali za odgojno-obrazovni rad;
- ✚ vode evidenciju o mjerenju tjelesne temperature zaposlenika (Upute HZJZ-a);
- ✚ redovito prikupljaju podatke o stanju i po potrebi revidirati i dopuniti Provedbeni plan.

Jednako tako, **ravnatelji su dužni voditi računa o:**

- ✚ čišćenju prostora,
- ✚ dezinfekciji mobitela zaposlenika,
- ✚ posebnoj radnoj obući,
- ✚ maskama za lice (nisu obvezne, odgojitelji ih koriste ako to žele) i to samo pri skrbi za dojenčad, odnosno malu djecu kod koje je potrebna njega koja zahtijeva bliski kontakt jer je riječ o dobroj

skupini u kojoj su učestale zarazne bolesti s povišenom temperaturom, a sve kako bi se smanjila učestalost takvih zaraza i time moguća uznemirenost zbog možebitne sumnje na COVID-19,

- ✚ mjerenju temperature i praćenju pojave simptoma,
- ✚ organizaciji zamjena za takav slučaj,
- ✚ potrebi testiranja na SARS-CoV-2 djelatnika s povišenom tjelesnom temperaturom ili respiratornim simptomima prema procjeni liječnika.

Ravnatelji će u tom procesu imati potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja, osnivača, nacionalnoga Stožera civilne zaštite i lokalnih stožera civilne zaštite. Ministarstvo će redovito odgovarati na postavljena pitanja.

Za obveze iz ovih uputa gdje je navedena pozicija ravnatelja, ravnatelj može zadužiti zdravstvenoga voditelja – medicinsku sestru ili medicinskoga tehničara ili stručnoga suradnika ustanove.

Napomene: Izrazi koji se koriste u tekstu, a imaju rodno značenje, bez obzira na to jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način i muški i ženski rod.

REFERENCije

- ✚ *Upute za sprječavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 za ustanove ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja te osnovnoškolske ustanove u kojima je osigurana mogućnost zbrinjavanja djece rane i predškolske dobi te učenika koji pohađaju razrednu nastavu.* Hrvatski zavod za javno zdravstvo. 20. svibnja 2020.
- ✚ Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju, Narodne novine, br. 10/97., 107/07., 94/13. i 98/19.
- ✚ Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe, Narodne novine, br. 63/08. i 90/10.